

Iedere klasgroep is divers. Elke leerling heeft immers andere behoeften, sterktes, mogelijkheden, achtergronden, interesses, voorkeuren...

Je ontwerpt je lessen zodanig dat ze toegankelijk zijn voor elke leerling van de groep. Net als een architect hou ook jij van bij de voorbereidingsfase rekening met de grootste individuele nood in de groep.

Je streeft naar optimale leeransen voor elke leerling. De verwachtingen blijven hoog, maar de drempels worden verlaagd of weggewerkt.

U
universal

D
design

L
learning

UDL

Universal Design for Learning

UDL is een kader dat het proces ondersteunt van leeromgevingen en lessen met barrières naar het ontwerpen van leerrijke leeromgevingen en lessen zonder barrières. Je ontwerpt lessen universeel als je leerlingen de mogelijkheid biedt om (I) verschillende wegen te kiezen, (II) flexibel met het leermateriaal om te gaan en (III) informatie op verschillende manieren te (re)presenteren.

RICHTLIJNEN

I. Verschillende wegen kiezen	II. Flexibel met leermateriaal omgaan	III. Informatie op verschillende manieren (re)presenteren
Op verschillende manieren interesse opwekken	Verschillende zintuigen aanspreken	Verschillende opties voor verwerking aanbieden
Inzet en doorzettingsvermogen stimuleren	Structuur bieden en verduidelijken	Verschillende opties voor expressie en communicatie voorzien
Het inschatten en bijsturen van het leerproces ondersteunen	Inzicht bevorderen	Het opstellen van doelen, plannen en strategieën ondersteunen
Gemotiveerde, doelbewuste leerling	Vindingrijke, goedgeïnformeerde leerling	Strategisch, doelgerichte leerling

- te investeren in groepsvorming;
- te zorgen voor duidelijkheid en voorspelbaarheid;
- afspraken zichtbaar te maken;
- verwachtingen duidelijk te communiceren;
- aansluiting te zoeken bij de leefwereld van de jongere;
- open thema's en taken te gebruiken met ruimte voor individueel inhoudelijke keuzes, persoonlijk brongebruik, actualiteit ...;
- met authentiek materiaal te werken;
- te zorgen voor een verzorgde en ordelijke leeromgeving;
- te werken met hedendaagse ict-tools.

Op verschillende manieren interesse opwekken kan door...

- informatie (thema of projectbundels, extra materiaal...) zowel op papier als digitaal ter beschikking te stellen;
- informatie op verschillende manieren aan te bieden (geschreven bronnen, geluidsfragmenten, filmpjes, afbeeldingen, schema's...).

Verschillende zintuigen aanspreken kan door...

- lesmateriaal zowel op papier als digitaal ter beschikking te stellen;
- lesmateriaal vooraf aan te bieden;
- keuze te laten in de manier van verwerken;
- hedendaagse ict-tools te voorzien.

Verschillende opties voor verwerking aanbieden kan door...

- lesdoelen helder te formuleren en ernaar te verwijzen;
- langetermijndoelen in kortetermijndoelen op te delen;
- het leerproces met regelmaat te evalueren;
- gericht feedback te geven;
- mogelijkheden tot samenwerking te voorzien;
- te variëren in werkvormen.

Inzet en doorzettingsvermogen stimuleren kan door...

- vaardigheden tot het verwerken van informatie aan te leren;
- structuur te visualiseren (inhoudstafel, schema's, mindmap...);
- gebruik te maken van overgangswaarden, signaalwoorden en verbindingswoorden (bij instructies, teksten en mondelinge communicatie).

Structuur bieden en verduidelijken kan door...

- verschillende keuzemogelijkheden aan te bieden om te tonen dat het doel bereikt is.

Verschillende opties voor expressie en communicatie voorzien kan door...

- te begeleiden bij het inzetten van leerstrategieën;
- zelfreflectie te stimuleren (checklist, portfolio, video...);
- transparant te zijn over doelen, evaluatievormen - criteria.

Het inschatten en bijsturen van het leerproces ondersteunen kan door...

- achtergrondinformatie aan te bieden;
- voorkennis te activeren;
- gebruik te maken van voorbeeld en tegenvoorbeeld;
- gebruik te maken van graphic organizers.

Inzicht bevorderen kan door...

- de jongere zelf (deel)doelen en evaluatiecriteria te laten formuleren;
- de jongere zelfstandig een activiteit te laten organiseren en hem daarin ondersteunen.

Het opstellen van doelen, plannen en strategieën ondersteunen kan door...